

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Кам'янець-Подільський фаховий коледж будівництва,
архітектури та дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Ольга МАЛЬЧЕНКО

«05» вересня 2022 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок розроблення, затвердження, моніторингу
освітньо-професійних програм
у Кам'янець-Подільському фаховому коледжі
будівництва, архітектури та дизайну

Розглянуто та схвалено на засіданні
Педагогічної ради

Протокол від 05 вересня 2022р. № 1

Вводиться в дію з 05.09.2022р.

наказ від 05.09.2022р. №216а/1

м. Кам'янець-Подільський, 2022

ЗМІСТ

1	Загальні положення	4
2	Зміст та структура освітньо-професійної програми	6
3	Принципи розроблення освітньо-професійної програми	7
4	Перегляд та оновлення діючих ОПП	10
5	Моніторинг здійснення якісного освітнього процесу за ОПП	11
7	Закриття освітньо-професійної програми	12
7	Прикінцеві положення	12

1. Загальні положення

1.1 «Положення про порядок розроблення, затвердження, моніторингу освітньо-професійних програм у Кам'янець-Подільському фаховому коледжі будівництва, архітектури та дизайну» (далі – Положення) розроблене відповідно до законів України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII, «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 № 2745- VIII, Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01.07.2021 № 749, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13 грудня 2021 р. за № 1608/37230, Методичних рекомендацій розроблення освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, 2022р.та інших нормативно-правових актів у сфері фахової передвищої освіти;

1.2 Положення є нормативним документом, який регулює організаційні та процедурні питання розроблення, відкриття, перегляду та закриття освітньо-професійних програм. Метою Положення є розвиток та вдосконалення системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти у Кам'янець-Подільському фаховому коледжі будівництва, архітектури та дизайну (далі - Фаховий коледж).

1.3 Освітньо – професійна програма (далі- ОПП) використовується під час:

- 1) акредитації освітньо-професійної програми, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю;
- 2) розроблення навчального плану;
- 3) розроблення засобів діагностики якості освіти;
- 4) формування силабусів освітніх компонентів і змісту індивідуальних завдань
- 5) атестації майбутніх фахівців.

1.4 Основні терміни Положення та їх визначення:

Академічна мобільність у фаховій передвищій освіті – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити дослідницьку (мистецьку, спортивну) діяльність в іншому закладі освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами.

Атестація здобувачів фахової передвищої освіти – встановлення відповідності результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти вимогам освітньо-професійної програми та/або вимогам програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

Загальні компетентності – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного

розвитку.

Індивідуальний навчальний план – документ, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем освіти освітніх компонентів освітньо-професійної програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії, який розробляє заклад освіти у взаємодії із здобувачем освіти.

Індивідуальна освітня траєкторія – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання. Індивідуальна освітня траєкторія в закладі освіти реалізовується через індивідуальний навчальний план.

Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача фахової передвищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

Освітній компонент – складова освітньо-професійної програми (навчальна дисципліна, практика, курсова робота (проект), кваліфікаційна робота (проект)), спрямована на досягнення визначених результатів навчання, якій встановлено форму підсумкового контролю та визначено кількість кредитів ЄКТС.

Освітньо-професійна програма у сфері фахової передвищої освіти – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення визначених результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої та професійної кваліфікації.

Освітня кваліфікація – це визнана закладом освіти чи іншим уповноваженим суб'єктом освітньої діяльності та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей).

Професійна кваліфікація – це визнана кваліфікаційним центром, суб'єктом освітньої діяльності (зокрема, закладом фахової передвищої освіти), іншим уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання), що дають змогу виконувати певний вид роботи або здійснювати

професійну діяльність.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньо-професійної програми або окремих освітніх компонентів.

Спеціалізація – складова спеціальності, що затверджується відповідними урядовими структурами та/або визначається закладом фахової передвищої освіти і передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну програму підготовки здобувачів фахової передвищої освіти.

Спеціальні компетентності – компетентності, актуальні для предметної області та важливі для успішної професійної та/або подальшої навчальної діяльності за певною спеціальністю.

Стейкхолдери – фізичні та юридичні особи, зацікавлені в реалізації конкретної ОПП, пов'язані з її втіленням/реалізацією та/або можуть впливати на її структуру, зміст та якість.

Структурно-логічна схема ОПП – послідовність пов'язаних освітніх компонентів, включених до ОПП для досягнення заявлених цілей та результатів навчання.

Softskills (т.зв. «м'які навички», «соціальні навички» чи «навички успішності») дозволяють випускникам коледжу бути успішними на своєму робочому місці. До softskills зараховують навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність, працювати в критичних умовах, вміння полагоджувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості deadline(вчасного виконання поставлених завдань), здатність логічно і критично мислити, самостійно приймати рішення, креативність і т. ін.

Якість освіти - рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів освіти.

Якість освітньої діяльності - рівень організації освітнього процесу у Фаховому коледжі, що відповідає стандартам освіти, забезпечує здобуття особами якісної освіти та сприяє створенню нових знань.

2. Зміст та структура освітньо-професійної програми

2.1 Основою для розроблення ОПП у Фаховому коледжі є стандарт фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю.

2.2 Основними принципами укладання ОПП є: системність – дотримання відповідності мети, змісту ОПП, методів, форм, засобів, технологій і механізмів реалізації освітнього процесу очікуваним результатам навчання; наступність –

наявність послідовного зв'язку між різними етапами освітнього процесу; інноваційність та інтегрованість освіти і науки – врахування сучасних досягнень розвитку науки та відображення результатів наукових досліджень у змісті ОПП; студентоцентрованість – зорієнтованість освітнього процесу на здобувача освіти, його здатність навчатися та набувати відповідні компетентності; формування компетентностей здобувачів освіти як їхніх результатів навчання; врахування потреб, інтересів та вимог усіх зацікавлених сторін; інтеграція освітнього процесу у Європейський простір вищої освіти; модульність – структурування змісту ОПП; збалансованість та реалістичність ОПП – об'єктивність присвоєння кредитів компонентам ОПП, здатність здобувачів освіти у визначені терміни навчання набуті очікувані компетентності за результатами виконання програми; гнучкість та мобільність структури ОПП – можливість адаптації структури і змісту ОПП до змін потреб та інтересів зацікавлених сторін; відповідність ОПП національній рамці кваліфікацій.

2.3 ОПП розробляється за участю заінтересованих сторін – здобувачів освіти, випускників, педагогічних працівників, роботодавців (стейкхолдерів) тощо.

2.4 Освітньо-професійна програма містить:

- 1) вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- 2) зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- 3) обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття освітньо-кваліфікаційного ступеню «фаховий молодший бакалавр»;
- 4) перелік освітніх компонентів і логічну послідовність їх виконання;
- 5) вимоги професійних стандартів (за наявності);
- 6) форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти;
- 7) вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти;
- 8) перелік компетентностей випускника.

2.5 Освітньо-професійна програма складається з наступних частин:

- 1) титульна сторінка;
- 2) лист погодження ОПП;
- 3) передмова;
- 4) опис ОПП:

1-Загальна інформація (повна назва закладу освіти; рівень освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу; офіційна назва ОПП; тип диплому та обсяг ОПП; наявність акредитації; цикл/рівень; передумови; мова(и) викладання; термін дії програми; інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми);

2-Мета освітньо-професійної програми;

- 3-Характеристика освітньо-професійної програми (предметна область);
 - 4-Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання;
 - 5-Викладання та оцінювання;
 - 6-Перелік компетентностей випускника (інтегральна компетентність; загальні компетентності; спеціальні компетентності);
 - 7-Зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
 - 8-Ресурсне забезпечення реалізації освітньо-професійної програми (кадрове забезпечення; матеріально-технічне забезпечення; інформаційне та навчально-методичне забезпечення);
 - 9- Академічна мобільність (національна кредитна мобільність; міжнародна кредитна мобільність).
- 5) перелік освітніх компонентів і логічна послідовність їх виконання (перелік освітніх компонентів ОПП; структурно-логічна схема, яка подається у вигляді короткого опису логічної послідовності вивчення освітніх компонентів ОПП);
 - 6) форма атестації здобувачів освіти, яка подається у вигляді інформації про форму підсумкової атестації відповідно до затвердженого стандарту спеціальності у сфері фахової передвищої освіти;
 - 7) вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості освіти у Фаховому коледжі;
 - 8) матриця відповідності компетентностей випускника компонентам освітньо-професійної програми. Ця матриця є відображенням структурно-логічних зв'язків між змістом ОПП і запланованими програмними компетентностями;
 - 9) матриця відповідності результатів навчання та компетентностей. Ця матриця є відображенням структурно-логічних зв'язків між змістом ОПП і запланованими ПРН;

3. Принципи розроблення освітньо-професійної програми

3.1 У межах ліцензованих спеціальностей Фаховий коледж розробляє нові освітньо-професійні програми, які затверджуються Педагогічною радою закладу освіти.

3.2 Етапи розроблення нової ОПП:

І етап. Формування проєктної групи та призначення гаранта освітньо-професійної програми.

Проєктні групи формуються окремо за кожною ОПП на період її розроблення, моніторингу, перегляду, проведення процедур зовнішнього оцінювання (ліцензування, акредитація), самооцінювання або інших необхідних процедур.

Склад проєктної групи ОПП затверджується наказом директора Фахового коледжу.

Умови щодо наявності у складі проєктної групи: не менше трьох педагогічних працівників (які працюють у Фаховому коледжі за основним місцем роботи), роботодавці, представники органів студентського самоврядування за відповідною ОПП.

Одні й ті ж педагогічні працівники можуть бути членами декількох проєктних груп.

Керівник, який очолює проєктну групу є гарантом ОПП й має стаж педагогічної роботи не менш як п'ять років. Гарант ОПП може бути керівником лише однієї ОПП.

Дострокове припинення роботи й призначення нового гаранта ОПП і членів проєктної групи здійснюється на підставі наказу директора Фахового коледжу.

Основні завдання проєктних груп:

- визначення виду ОПП;
- встановлення актуальності ОПП;
- формування профілю програми;
- визначення форми навчання та організації освітнього процесу;
- визначення освітніх компонентів;
- розробка навчального плану та інших нормативних документів, що організаційно супроводжують процес підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за відповідною ОПП з врахуванням вимог Педагогічної ради Фахового коледжу;
- надання завдання випусковим цикловим комісіям Фахового коледжу щодо розроблення навчально-методичного забезпечення ОПП;
- здійснення аналізу відповідності ОПП Ліцензійним умовам;
- формування пропозиції та узагальнення рекомендації з вдосконалення існуючої ОПП;
- проведення моніторингу ОПП (узагальнення пропозиції та рекомендації, здійснення самооцінювання) та періодичному перегляду ОПП;
- здійснення контролю за реалізацією ОПП.

Координацію діяльності усіх проєктних груп Фахового коледжу здійснює заступник директора з навчальної роботи закладу освіти.

II етап. Аналіз актуальності освітньо-професійної програми та оцінювання достатності наявних ресурсів.

Проєктна група ініціює відкриття освітньо-професійної програми відповідно до потреби у фахівцях архітектурно-будівельної галузі, тенденції розвитку ринку праці, достатності наявних ресурсів Фахового коледжу (кадрових, фінансових, інформаційних, організаційних тощо).

III етап. Визначення профілю ОПП.

Проєктною групою складається проєкт ОПП, у якому визначено: мету; програмні компетентності, які повинні бути досягнуті в результаті навчання;

кінцеві (програмні) результати навчання з урахуванням вимог п'ятої Національної рамки кваліфікацій; вимоги стандартів фахової передвищої освіти; встановлення необхідного обсягу ОПП у кредитах ECTS тощо.

Перелік програмних компетентностей та результатів навчання зазначених у ОПП має відповідати переліку у стандарті фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю. За цільовим запитом роботодавців або/та іншими запитами профіль ОПП можна доповнювати додатковими компетентностями та результатами навчання.

IV етап. Визначення змісту ОПП та розроблення навчального плану.

Проектна група розробляє зміст ОПП, який передбачає складання переліку освітніх компонентів ОПП та навчального плану.

Крім того, проектна група відповідно до вимог стандарту фахової передвищої освіти визначає загальний обсяг кредитів ECTS та розподіляє їх серед освітніх компонентів.

Визначення кількості кредитів ECTS для освітнього компонента здійснюється шляхом оцінки навантаження, необхідного для досягнення результатів навчання.

В ОПП зазначаються назви освітніх компонентів, кількість відведених на їх опанування кредитів та форма підсумкового контролю.

Перелік освітніх компонентів передбачає обов'язкові освітні компоненти, що формують загальні і спеціальні компетенції та вибіркові освітні компоненти (за вибором здобувача освіти).

За завданнями проектних груп силабуси освітніх компонентів розробляються цикловими комісіями Фахового коледжу.

Силабус освітнього компоненту може оновлюватися на рідше одного разу протягом двох навчальних років.

З метою забезпечення цілісності освітнього матеріалу, забезпечення професійної спрямованості змісту навчання, попередження дублювання, врахування міждисциплінарних зв'язків силабуси освітніх компонентів розглядаються та затверджуються на засіданнях циклових комісій.

На підставі силабуса на поточний навчальний рік розробляється робоча навчальна програма з освітнього компоненту, яка обговорюється на засіданні циклової комісії і затверджується заступником директора з навчальної роботи. Крім того, на підставі силабуса членами відповідної циклової комісії Фахового коледжу розробляється навчально-методичне забезпечення освітнього компоненту.

V етап. Процедура затвердження та введення в дію ОПП.

Для громадського обговорення всіма зацікавленими сторонами проект освітньо-професійної програми (впродовж листопада-лютого місяців) розміщується на офіційному веб-сайті Фахового коледжу. У проекті ОПП зазначається електронна адреса голови проектної (робочої) групи для надання

пропозицій, рекомендацій щодо змісту програми, вибіркового освітніх компонентів, організації освітнього процесу та оцінювання якості надання освітніх послуг.

Кінець лютого - початок березня на розширеному засіданні проєктної групи та випускової циклової комісії аналізуються та систематизуються отримані пропозиції та/або рекомендації від стейкхолдерів та за необхідністю вносяться відповідні зміни в ОПП. Після погодження на засіданні проєктної групи проєкт ОПП, навчальний план (як додаток до ОПП), перелік вибіркового освітніх компонентів для здобувачів освіти відповідного року вступу виносяться на розгляд та затвердження педагогічної ради Фахового коледжу. Для набуття офіційного статусу ОПП вводиться в дію з 1 вересня наступного навчального року наказом директора і оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу освіти.

4. Перегляд та оновлення діючих ОПП

4.1 Для організації зворотного зв'язку зі стейкхолдерами у проєкті ОПП вказується адреса електронної пошти голови проєктної групи (гаранта ОПП), на яку можуть надходити зауваження, пропозиції і рекомендації стосовно наповнення змісту, розміщеної на сайті діючої освітньо-професійної програми. Відповідна інформація обговорюються на спільних засіданнях проєктної групи з випусковими цикловими комісіями.

4.2 У разі пропозицій та рекомендацій, які стосуються змісту та доцільності освітніх компонентів, які забезпечуються не випусковими цикловими комісіями, на спільне засідання проєктної групи запрошуються члени відповідної циклової комісії для обговорення доцільності та обґрунтованості внесення змін до ОПП.

4.3 Окремі спірні питання стосовно обсягів та наповненості освітніх компонентів можуть виноситися на розгляд методичної ради для остаточного врегулювання/корегування ОПП.

4.4 Для визначення рівня задоволеності здобувачами освіти щодо змісту ОПП та організацією освітнього процесу членами проєктної групи організовуються відповідні опитування у вигляді онлайн-форм, які розміщено на сайті Фахового коледжу або за іншими формами опитування (співбесіда, письмове анкетування тощо).

4.5 Взаємодія з іншими стейкхолдерами здійснюється шляхом організації зустрічей, конференцій, круглих столів, спільних засідань, а також онлайн-опитувань роботодавців, випускників та інших зацікавлених осіб. Форми анкет для опитування та результати опитувань розміщуються на сайті Фахового коледжу.

4.5 За організацію проведення опитування відповідає завідувач методичним кабінетом, який складає відповідний графік опитувань.

5. Моніторинг здійснення якісного освітнього процесу за ОПП

5.1 Метою моніторингу є підвищення якості освітнього процесу, вдосконалення ОПП загалом та окремих їх освітніх компонентів відповідно до вимог ринку праці, загальнодержавних та міжнародних тенденцій реформування фахової передвищої освіти, сприяння якості освітнього процесу та підвищення конкурентоспроможності випускників Фахового коледжу.

5.2 Моніторинг здійснення якісного освітнього процесу за ОПП передбачає:

- аналіз наявності необхідних ресурсів для організації якісного освітнього процесу за кожною освітньо-професійною програмою, у тому числі самостійної роботи студентів;
- аналіз відповідності ресурсного забезпечення ліцензійним та акредитаційним умовам;
- дослідження відповідності освітньо-професійних програм, змісту та організації навчання, ресурсного забезпечення, його результатів потребам здобувачів освіти;
- налагодження зворотного зв'язку з випускниками, відслідковування процесу їх працевлаштування за фахом та траєкторій кар'єрного зростання, отримання від випускників рекомендацій щодо покращення освітньо-професійних програм та викладання окремих освітніх компонентів;
- налагодження й підтримку взаємодії з підприємствами, установами та організаціями (роботодавцями), представниками бізнесу та місцевої влади з питань оцінки кваліфікації та компетенцій випускників Фахового коледжу, отримання від них рекомендацій щодо оновлення змісту освітньо-професійних програм, методів навчання, організації практичної підготовки;
- здійснення постійного вивчення динаміки попиту на відповідних фахівців на ринку праці регіону, надання пропозицій щодо запровадження нових освітньо-професійних програм;
- опитування здобувачів освіти, випускників роботодавців щодо необхідних професійних компетенцій, змісту освітньо-професійних програм та організації освітнього процесу, затребуваних спеціальностей на ринку праці регіону;
- узагальнення результатів оцінки якості освітніх послуг Фахового коледжу (в цілому та за кожною освітньо-професійною програмою зокрема), виявлення проблем у забезпеченні якості освіти та розробка пропозицій щодо їх усунення;
- подання відповідної інформації на розгляд педагогічної ради та оприлюднення її на офіційному сайті.

5.3 Моніторинг здійснюється:

- проєктними групами в частині публічного обговорення змісту ОПП (проєкту ОПП) з усіма групами стейкхолдерів, змісту ОПП на відповідність

заявленим компетентностям та програмними результатами навчання;

- педагогічною радою Фахового коледжу в частині дотримання та покращення здійснення освітнього процесу, забезпечення відповідного кадрового складу, матеріальної бази та безпеки освітнього середовища тощо.

6. Закриття освітньо-професійної програми.

6.1 Освітньо-професійна програма може бути вилучена з переліку ОПП, що реалізуються у Фаховому коледжі і, за таких умов:

1) з ініціативи Фахового коледжу відповідно до рішення про відмову від реалізації ОПП;

2) з ініціативи Фахового коледжу, у разі відсутності набору здобувачів фахової передвищої освіти на навчання за ОПП протягом 2 років;

3) у разі переформатування ОПП. У цьому випадку об'єднана або роз'єднана ОПП розробляється і проходить затвердження як нова, а за попередніми ОПП припиняється набір здобувачів фахової передвищої освіти на навчання. Після завершення навчання здобувачів фахової передвищої освіти на останньому курсі (році) ОПП вилучається з переліку ОПП, що реалізуються у Фаховому коледжі;

4) з ініціативи Фахового коледжу, якщо в результаті будь-якої з процедур зовнішньої або внутрішньої оцінки якості ОПП отримано висновки про її низьку якість.

6.2 Рішення про вилучення ОПП, що реалізуються у Фаховому коледжі, приймає Педагогічна рада Фахового коледжу.

7. Прикінцеві положення

7.1. Положення набирає чинності з моменту його затвердження.

7.2. Контроль за виконанням Положення здійснюють посадові особи Фахового коледжу в межах своїх повноважень, що встановлені посадовими інструкціями.

7.3. У випадку внесення змін або доповнень у державні нормативно-правові документи, що регламентують питання цього Положення, відповідні пункти Положення втрачають свою чинність і вступають у дію внесені зміни.

Заступник директора з навчальної роботи

Елла Марчук